

Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC

Comitè de Sostenibilitat, IBEC

Resum de l'acció:

L'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC, llançada el 2021, aborda de manera integral el consum d'energia i aigua, la gestió de residus, les compres responsables i els desplaçaments laborals. S'implementa a través del Comitè de Sostenibilitat i una xarxa d'Ecoreps, els quals actuen com a referents en sostenibilitat dins dels grups de recerca. L'estratègia inclou accions transversals de formació, comunicació, sensibilització i recerca, alineant-se amb els ODS 4, 6, 7, 12 i 13. Entre els seus assoliments destaquen la reducció del consum energètic i d'aigua, optimització en la gestió de residus i foment de pràctiques sostenibles en viatges i compres. A més, l'IBEC està treballant activament per obtenir el certificat My Green Lab per a tots els seus laboratoris, 9 dels quals ja estan certificats, que reforça el seu compromís amb la ciència sostenible. Aquesta iniciativa impulsa una cultura de sostenibilitat en tota la institució, assegurant pràctiques replicaves en altres centres de recerca i contribuint a l'acció climàtica.

Propòsit i finalitat de l'acció:

El propòsit de l'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC és reduir l'impacte ambiental derivat de les activitats científiques i administratives de l'institut. La finalitat és promoure una ciència sostenible a través d'una gestió eficient del consum de recursos com aigua i energia, una reducció en la generació de residus i pràctiques responsables en compres i desplaçaments laborals. A més, es busca sensibilitzar i formar tota la comunitat de l'IBEC mitjançant accions educatives i comunicatives liderades pel Comitè de Sostenibilitat, com la generació de mercats d'intercanvi de segona mà i la col·laboració en la instal·lació d'un hort urbà.

La implementació d'aquesta estratègia no només persegueix obtenir el certificat My Green Lab, sinó també crear una cultura institucional de responsabilitat ambiental. L'objectiu final és inspirar altres centres de recerca a replicar aquestes pràctiques, contribuint col·lectivament a la lluita contra el canvi climàtic i a un model de recerca més sostenible i compromès amb el medi ambient.

Com s'alinea l'acció amb l'Objectiu o Objectius especificats i com s'integren aquests amb la visió i la línia de treball general de l'empresa/entitat/escola:

L'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC s'alinea amb els ODS 6, 7, 12 i 13 en abordar de manera integral el consum eficient d'aigua i energia, la reducció de residus i les pràctiques responsables en compres i desplaçaments. Aquestes accions contribueixen a l'ODS 6 mitjançant l'optimització de l'ús de l'aigua i col·laboració en projectes com l'hort urbà, situat en una zona d'inundacions pel que s'aprofita l'aigua pluvial i no és necessari el reg. A l'ODS 7 amb la millora de l'eficiència energètica. El foment del consum responsable i els mercats d'intercanvi de segona mà donen

suport a l' ODS 12, mentre que la reducció d' emissions derivades de viatges i desplaçaments promou l' ODS 13. Aquesta estratègia s'integra amb la visió de l'IBEC de liderar una ciència innovadora i responsable, i amb el seu compromís d'obtenir el certificat My Green Lab. A més, la participació activa del Comitè de Sostenibilitat i la xarxa d'Ecoreps reflecteix una línia de treball transversal que involucra tota la comunitat en pràctiques sostenibles, reforçant el compromís de l'institut amb la recerca respectuosa amb el medi ambient.

Descripció de l'enfocament i la metodologia emprada. Quines són les seves característiques més innovadores? En què es diferencia respecte a altres iniciatives del sector

L' Estratègia de Sostenibilitat de l' IBEC es basa en un enfocament integral i transversal que aborda l' impacte ambiental des de múltiples perspectives: consum de recursos, residus, compres i mobilitat. La metodologia emprada inclou la creació d' un Comitè de Sostenibilitat i una xarxa d'Ecoreps, els quals garanteixen la implementació i difusió de bones pràctiques en els grups de recerca. Es duen a terme accions de formació, sensibilització i comunicació, com mercats d'intercanvi de segona mà, la instal·lació d'un hort urbà i la generació de tips interns sobre sostenibilitat tant per al dia a dia com per a pràctiques de laboratori. La seva característica més innovadora és la incorporació de la sostenibilitat en la cultura organitzativa de l' IBEC, vinculant directament la ciència amb pràctiques responsables. A més, el compromís amb la certificació My Green Lab assegura el compliment d'estàndards internacionals. A diferència d' altres iniciatives del sector, l' IBEC promou una participació i constant de tota la seva comunitat, facilitant la replicabilitat de les seves accions en altres centres de recerca.

Homologació al públic objectiu / persones beneficiàries:

L'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC està dirigida a tota la comunitat de l'institut: personal investigador, tècnic i administratiu, així com a proveïdors i col·laboradors externs. S'enfoca a sensibilitzar i formar aquests grups perquè adoptin pràctiques sostenibles en el seu dia a dia. Les persones beneficiàries inclouen tant els qui treballen en els laboratoris com els qui gestionen processos administratius i organitzatius. L'àmplia difusió a través de xarxes com CERCAGINYS, SOMMa, BIST i SuRe-CAT permet inspirar altres centres de recerca, compartint bones pràctiques i fomentant una cultura de sostenibilitat a nivell local, nacional i internacional. Tota la tasca realitzada no es queda només a IBEC, sinó que es projecta cap a altres instituts, facilitant la replicabilitat i mobilització en el sector científic i promovent un impacte sostenible global.

Procés d'implementació del projecte, especificant quines oportunitats han sorgit i quins reptes es van superar al llarg del mateix:

La implementació de l'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC va començar el 2021 amb la creació del Comitè de Sostenibilitat i la participació activa de la xarxa d'Ecoreps. Es va desenvolupar un full de ruta que va incloure mesures com l'optimització del consum d'aigua i energia, la substitució de plàstics per vidre reutilitzable, i la creació d'una Beca per a Viatges Sostenibles. Els reptes van

incloure la resistència al canvi en alguns grups, el cost inicial d'implementar noves pràctiques i les dificultats tècniques per reduir el consum sense afectar la recerca. Tanmateix, aquestes barreres es van superar mitjançant formació, comunicació efectiva i suport institucional. Com a resultat, IBEC ha avançat cap a una investigació més sostenible, inspirant altres centres a seguir el seu exemple.

Participació / Implicació tant interna (personal, associats, alumnes, etc.) com externa (clients, proveïdors, famílies, comunitat, etc.):

Internament, el Comitè de Sostenibilitat i la xarxa d'Ecoreps han impulsat la participació activa del personal investigador, tècnic i administratiu en l'adopció de pràctiques sostenibles, com la reducció del consum d'aigua i energia, l'ús de vidre reutilitzable i l'optimització de viatges laborals. S'han realitzat tallers i campanyes de sensibilització per fomentar una cultura sostenible en el dia a dia.

Externament, IBEC col·labora amb proveïdors per implementar compres responsables i amb xarxes com el BIST Sustainable Research Working Group i el SuRe per difondre bones pràctiques. Ha compartit la seva experiència en fòrums nacionals i internacionals, com l'EMBO Workshop, l'International Symposium on Sustainable Laboratories i l'acord de Heidelberg. A més, les seves campanyes en xarxes socials i la seva participació en iniciatives com Barcelona+Sostenible i Fundacions pel Clima permeten implicar la comunitat científica i social, amplificant l'impacte de les seves accions sostenibles.

Replicabilitat/Escalabilitat de l'acció. És una acció fàcilment adaptable a altres empreses / entitats del sector, a altres escoles, a altres ciutats?

L'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC és altament replicable i escalable en altres centres de recerca, empreses i entitats del sector. El seu enfocament integral, que aborda el consum d'aigua, energia, residus plàstics i viatges sostenibles, pot adaptar-se fàcilment a diferents contextos. Les accions implementades, com l'ús de low-flow areators per reduir el consum d'aigua, el semàfor energètic per classificar el consum elèctric i la substitució de plàstics per vidre reutilitzable, són aplicables a qualsevol laboratori o espai de treball.

La creació d'un Comitè de Sostenibilitat i una xarxa d'Ecoreps proporciona una estructura organitzativa replicable per coordinar i impulsar iniciatives sostenibles. A més, l'obtenció de la certificació My Green Lab estableix un estàndard reconegut internacionalment que altres centres poden seguir. Per facilitar la seva implementació, recopilem els tips de bones pràctiques desenvolupats a IBEC per tal de compartir-los amb la comunitat científica, fomentant l'adopció global de solucions sostenibles.

Impactes aconseguits (aportant, sempre que sigui possible, dades i/o exemples concrets):

S'ha reduït el consum d'aigua mitjançant campanyes de conscienciació i la substitució progressiva de condensadors d'aigua per condensadors d'aire en síntesi química, evitant el rebuig de 456 litres per hora per equip. En energia, s'ha optimitzat el consum mitjançant l'ús d'un semàfor energètic per classificar equips i la instal·lació d'endolls intel·ligents programables. Pel que fa a residus, s'ha disminuït l'ús de plàstics a les sales de cultiu cel·lular en reemplaçar plàstics d'un sol ús per vidre reutilitzable. A més, l'IBEC va ser el primer institut d'investigació a Espanya a obtenir el certificat My Green Lab, demostrant el seu compromís amb pràctiques sostenibles. S'han organitzat mercats d'intercanvi, un hort urbà i campanyes de sensibilització que han involucrat tota la comunitat. La participació activa en xarxes com SuRe i BIST ha permès difondre aquestes pràctiques i multiplicar el seu impacte.

Contribució de l'acció al coneixement i interès pels ODS a Barcelona (repercussió aconseguida a nivell comunicatiu, aportant quan sigui possible, dades i/o exemples concrets):

L'Estratègia de Sostenibilitat de l'IBEC ha contribuït significativament al coneixement i a l'interès pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a Barcelona. S'alineja amb els ODS 6 (Aigua neta i sanejament), 7 (Energia assequible i no contaminant), 12 (Producció i consum responsables), 13 (Acció pel clima) i també amb l'ODS 4 (Educació de qualitat), ja que a través de la difusió de tips interns i campanyes de sensibilització, promovem l'educació sostenible i el canvi d'hàbits en tota la comunitat.

Aquesta estratègia s'ha difós àmpliament a través de campanyes de comunicació internes i externes. L'IBEC participa activament a la xarxa Barcelona+Sostenible, col·laborant amb altres entitats per compartir experiències i bones pràctiques. La institució ha difós el seu treball en fòrums com CERCAGINYS i la Plataforma Espanyola de Nanomedicina, arribant a més de 180 membres. L'obtenció del certificat My Green Lab, el primer a Espanya, ha servit com a referent comunicatiu per promoure pràctiques sostenibles en la investigació, augmentant l'interès pels ODS i posicionant IBEC com un model a seguir en sostenibilitat.